

КОМИСИЯ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

РЕШЕНИЕ № 220

от 30 юли 2024 г.

На основание чл. 30, т. 1- 4, чл. 150, ал. 1 във връзка с чл. 166, ал. 1 и ал. 2, т. 1, 2 и 6, чл. 167, ал. 1, ал. 4 и ал. 6, чл. 168, чл. 169а, чл. 170, чл. 220, ал. 1 и във връзка с чл. 35, ал. 6, т. 2 от Закона за електронните съобщения,

Във връзка с Методиката за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари и критериите за определяне на предприятията със значително въздействие върху пазара (Обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г., изм. и доп., ДВ. бр. 101 от 7.12.2018 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 2 от 7.01.2022 г.),

Както и въз основа на извършения от Комисията анализ, съгласно Приложение към настоящото решение, което е неразделна част от настоящото решение,

Както и във връзка с проведена процедура на обществено обсъждане, съгласно чл. 151, ал. 2 и 3 във връзка с чл. 36, ал. 1-4 от ЗЕС, открита с Решение № 41/22.02.2024 г. на КРС и приключена с Решение № 169/12.06.2024 г. на КРС,

Както и във връзка с проведена процедура на нотификация на проекта на решение до Европейската комисия, съгласно чл. 32 от Директива (ЕС) 2018/1972 за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения и чл. 42, чл. 42а и чл. 42б от ЗЕС,

Както и на основание чл. 35, ал. 6, т. 2 от ЗЕС във връзка с чл. 60, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс,

КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

РЕШИ:

I. 1. Определя пазар на едро на достъп до пасивна (физическа) инфраструктура като съответен пазар, подлежащ на ex-ante регулиране.

2. Съответният продуктов пазар по т. I.1. е пазарът на пасивна (физическа) инфраструктура.

3. Съответният географски пазар по т. I.1. обхваща територията на Република България.

II. На съответния пазар по т. I липсва ефективна конкуренция поради наличие на предприятие със значително въздействие върху пазара.

III. Определя „Виваком България“ ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара по т. I.

IV. Налага специфични задължения на „Виваком България“ ЕАД, като предприятие със значително въздействие върху пазара по т. I, както следва:

1. Налага на „Виваком България“ ЕАД задължение за предоставяне на достъп до пасивната (физическа) инфраструктура, както следва:

1.1. Да запази предоставения достъп до пасивна инфраструктура (подземна канална мрежа) по вече сключени индивидуални договори.

1.2. Да предоставя достъп до пасивна инфраструктура на други предприятия за целите на изграждане на електронни съобщителни мрежи.

1.3. Да води добросъвестно преговори с предприятия, искащи достъп.

1.4. „Виваком България“ ЕАД се задължава да уведомява писмено и мотивирано предприятието, с които води преговори за сключване на договор и предоставяне на достъп до и ползване на пасивна инфраструктура и/или за предоставяне на услуги, регламентирани във вече сключен договор, когато не може да сключи договора и/или да предостави услугата в срока и при условията, регламентирани респективно в действащата нормативна уредба, Типовото предложение за достъп до пасивна инфраструктура и/или сключения договор.

1.5. При липса на физическа и техническа възможност за предоставяне на достъп до пряко трасе в подземната канална мрежа между всеки две заявени точки в трасето, „Виваком България“ ЕАД се задължава да предостави достъп до алтернативно трасе между заявените точки, за които не може да предостави пряко трасе. При определяне на алтернативно трасе „Виваком България“ ЕАД следва да предложи най-краткото възможно трасе между исканите точки.

1.6. Когато липсва физическа и техническа възможност за предоставяне на достъп до пряко трасе, в отговора на подадената заявка „Виваком България“ ЕАД е задължено да предостави цялостната информация за всички възможности за предоставяне на заявената услуга.

2. Налага на „Виваком България“ ЕАД задължение за равнопоставеност, както следва:

2.1. Да прилага равностойни условия при равностойни обстоятелства на други предприятия, предоставящи еквивалентни електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

2.2. Да предоставя услуги и информация на други предприятия, предоставящи еквивалентни електронни съобщителни мрежи и/или услуги, при същите условия и със същото качество, както и за собствените си поделения, дъщерни дружества или партньори.

3. Налага на „Виваком България“ ЕАД задължение за прозрачност, както следва:

3.1. Задължава „Виваком България“ ЕАД на всеки три месеца да предоставя в КРС информация за постигнатите стойности на ключовите показатели за изпълнението и съответните нива на обслужване, определени от КРС, както следва:

3.1.1. заявяване на услугата:

- общ брой заявки за предоставяне на достъп до пасивна инфраструктура, включително вътрешни заявки, в това число информация и за: брой удовлетворени заявки по населени места; брой неудовлетворени заявки по населени места;

- средно време за предоставяне на информация за: организацията и трасетата на първичната и вторична подземна канална мрежа, включително географско разположение на елементите ѝ - канални тръби, защитни тръби, шахти, колектори и други, включително информация за свободен капацитет в подземната канална мрежа за трасето; за други възможности за достъп при липса на алтернативно трасе;

3.1.2. предоставяне на услугата:

- средни срокове за предоставяне на достъп до пасивна инфраструктура включително за вътрешни доставки;

3.1.3. качество на обслужване, включително повреди:

- процент отстранени повреди на пасивна инфраструктура от „Виваком България“ ЕАД - съотношение на броя на отстранените повреди към броя на заявените повреди;
- брой жалби, свързани с предоставяне и ползване на услугата достъп до пасивна (физическа) инфраструктура;

3.1.4. време за отстраняване на повреди:

- средно време за отстраняване повреди по каналната мрежа от „Виваком България“ ЕАД.

3.2. „Виваком България“ ЕАД се задължава в срок до три месеца от получаване на настоящото решение да представи в КРС информацията по т. 3.1.

4. Налага на „Виваком България“ ЕАД задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за достъп до пасивна инфраструктура, както следва:

4.1. „Виваком България“ ЕАД се задължава да изготви и публикува Типово предложение за достъп до пасивна инфраструктура, като КРС определя минималното му съдържание, както следва:

4.1.1. Описание на услугите за достъп до пасивната (физическа) инфраструктура, включително описание на елементи на пасивната инфраструктура – описание на конструкцията и елементите на първичната и вторична канална мрежа (канални тръби, защитни тръби, шахти, колектори и др.);

4.1.2. Условия за достъп до пасивната инфраструктура:

а) информация за организацията и трасетата на първичната и вторична подземна канална мрежа – канални тръби, защитни тръби, шахти, колектори и др.; информация за свободен капацитет в подземната канална мрежа; информация за алтернативни трасета в подземната канална мрежа в случай на липса на физическа и техническа възможност за предоставяне на достъп в заявено трасе; информация за заявки за трасета в каналната мрежа, които са в процес на обработка. Информацията може да се предоставя само на заинтересовани лица с оглед гарантиране сигурността на мрежата;

б) технически условия, свързани с достъпа до и ползването на пасивната (физическа) инфраструктура, изисквания по отношение на приложими технически характеристики, стандарти и технически спецификации, мрежови съоръжения и кабели, изисквания за маркировка на положените кабели и др.;

в) ограничения за предоставяне на достъп до пасивната (физическа) инфраструктура, включително свързани с необходимост от осигуряване на технологичен резерв, и условия за отказ на предоставянето на достъп;

г) условия за осигуряване на достъп на служители на конкурентни предприятия до пасивната (физическа) инфраструктура, с оглед полагане на кабели;

д) правила за разпределение на пространството в пасивната (физическа) инфраструктура, когато то е ограничено;

е) условия за проверка от конкурентни предприятия на местата, в които съществуват възможности за предоставяне на достъп до пасивна (физическа) инфраструктура, или на местата, където този достъп е отказан поради липса на физическа и техническа възможност.

4.1.3. Условия за достъп до информационни системи или бази данни за предварителни заявки, предоставяне, заявяване, обслужване и искания за ремонт;

4.1.4. Условия за предоставяне на достъп до пасивната (физическа) инфраструктура:

а) срокове и условия за подаване на заявки и за отговор по тях, за всяка от услугите;

б) процедури и условия за предоставяне на достъп до пасивната (физическа) инфраструктура;

в) процедури и условия за прекратяване на вече предоставен достъп до пасивна (физическа) инфраструктура;

г) процедури за установяване и отстраняване на повреди в пасивната (физическа) инфраструктура;

д) типови договорни условия, включително обезщетения при неизпълнение на задълженията по предоставяне на услугите;

е) цени и механизъм за калкулиране на цените за достъп до пасивната (физическа) инфраструктура в съответствие с наложените с този документ специфични задължения;

ж) друга относима информация, необходима за предоставяне на достъп до пасивната (физическа) инфраструктура.

4.2. „Виваком България“ ЕАД се задължава да внесе в Комисията Типово предложение за достъп до пасивна (физическа) инфраструктура, съобразено със задълженията, определени в настоящото решение. Проектът на Типово предложение следва да бъде внесен в срок до два месеца от уведомяването или в случай че разпореждането за предварително изпълнение бъде отменено от влизането в сила на настоящото решение .

4.3. До одобряване на Типовото предложение с решение на КРС, което е влязло в сила или е с допуснато предварително изпълнение, „Виваком България“ ЕАД прилага неценовите условия, определени в Общите условия за достъп до и/или съвместно ползване на пасивна инфраструктура на „Виваком България“ ЕАД по Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура.

4.4. В срок до един месец от одобряване на Типовото предложение с решение на КРС, което е влязло в сила или е с допуснато предварително изпълнение, „Виваком България“ ЕАД следва да предприеме действия по привеждане на действащите договори в съответствие с него.

4.5. Задължава „Виваком България“ ЕАД да уведомява незабавно Комисията за предприетите действия по т. 4.4.

5. Задължения за разходоориентираност:

5.1. Налага на „Виваком България“ ЕАД задължение за прилагане на разходоориентирани цени, както следва:

5.1.1. „Виваком България“ ЕАД определя разходоориентирани цени за достъп до пасивна (физическа) инфраструктура – канална мрежа, в т.ч. цени за месечен абонамент за ползване на канална тръба въз основа на модела, съгласно Решение № 246/22.02.2011 г. с актуализирани стойности на параметри.

5.1.2. Цените за канална тръба, определени съгласно т. 5.1.1. са основа за определяне на крайните цени, които се заплащат за предоставения достъп до каналната мрежа. При определяне на крайната цена се отчита ефективно заетата площ. Ефективно заета площ се определя по формула, както следва:

$$S = \{(D_{tr.}/k * 1,6)/2\}^2 * \pi$$

Където:

S е сечението на защитна тръба или кабел, положени в канална тръба

D_{tr.}/k. е диаметър на защитна тръба/кабел

1,6 е коефициент, обуславящ разполагането на защитните тръби/кабелите в каналната мрежа при технически допустими условия

$\pi=3,14$

5.2. Формулата по т. 5.1.2. се прилага върху цените за ползване на канална тръба съобразно ценовата листа на одобреното Типовото предложение за достъп до пасивна инфраструктура.

5.3. До определяне на цени за услуги, съгласно одобрено Типово предложение за достъп до пасивна инфраструктура, „Виваком България“ ЕАД прилага ценовите условия, определени в Общите условия за достъп до и/или съвместно ползване на пасивна инфраструктура на „Виваком България“ ЕАД по Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура.

5.4. В случай че „Виваком България“ ЕАД не изпълни задължението по т. 5.1., като не представи доказателства за разходоориентирани цени или не докаже разходоориентираност на цени, Комисията може да наложи ограничения на основание чл. 219, ал. 4 във връзка с чл. 220 от ЗЕС.

V. Разпорежда предварително изпълнение на настоящото решение.

Мотиви:

Съгласно разпоредбите на чл. 30, т. 1 - 4 и чл. 150, ал. 1 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), едно от основните правомощия на Комисията е свързано с определяне, анализ и оценка на съответните пазари на електронни съобщителни мрежи и/или услуги с цел да се установи наличието или липсата на ефективна конкуренция на съответния пазар. В случаите, когато въз основа на анализ на съответния пазар се установи, че не е налице

ефективна конкуренция, Комисията определя предприятие или предприятия със значително въздействие върху пазара и налага на това предприятие или предприятия специфични задължения.

Във връзка с тези свои правомощия и въз основа на подробно изложените в извършения пазарен анализ аргументи (приложение към решението), Комисията определи пазара на едро на предоставяне на достъп до пасивна (физическа) инфраструктура като пазар, подлежащ на *ex-ante* регулиране.

След анализ на посочения пазар Комисията установи липсата на ефективна конкуренция на съответния пазар поради наличие на предприятие със значително въздействие върху него. Вследствие на установените конкурентни проблеми Комисията определи специфичните задължения за предприятието със значително въздействие, които счита, че следва да бъдат наложени с цел осигуряване на условия за ефективна конкуренция. Конкретните мотиви на КРС се съдържат в приложението към настоящото решение.

Процедура за обществено обсъждане и нотификация на проекта на решение по реда на чл. 32 от Директива (ЕС) 2018/1972 и чл. 42, чл. 42а и чл. 42б от ЗЕС:

С Решение № 41/22.02.2024 г. КРС прие проект на решение за определяне на пазара на едро на предоставяне на достъп до пасивна (физическа) инфраструктура като пазар, който подлежи на *ex ante* регулиране, определи предприятието със значително въздействие на него и наложи специфичните задължения, които следва да бъдат наложени с цел осигуряване на условия за ефективна конкуренция. Приетият проект беше поставен на обществено обсъждане по реда на чл. 151, ал. 2 във връзка с чл. 36, ал. 1 и 2 от ЗЕС.

В хода на процедурата по обществено обсъждане постъпиха становища от заинтересованите страни. Процедурата е приключена с Решение № 169/12.06.2024 г. на КРС.

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) представи своето становище по проекта.

В изпълнение на чл. 32 от Директива (ЕС) 2018/1972 и чл. 42, чл. 42а и чл. 42б от ЗЕС, проектът на решение се нотифицира от КРС до Европейската комисия, националните регуляторни органи на държавите-членки на Европейския съюз и Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения.

На 26.07.2024 г. е публикувано официалното решение на ЕК в съответствие с чл. 32, параграф 3 от Директива 2018/1972/ЕС, в което е посочено, че Комисията няма забележки към нотифицирания пазарен анализ и предвидените корективни мерки.

Съгласно чл. 1, ал. 3 от ЗЕСМФИ прилагането на този закон не може да ограничава задължения, наложени с актове, приети по прилагането на Закона за електронните съобщения, във връзка с достъп до и съвместно ползване на електронни съобщителни мрежи, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура по смисъла на Закона за електронните съобщения.

В т. 5.3 от настоящото решение е посочено че до определяне на цени за услуги, съгласно одобрено Типово предложение за достъп до пасивна инфраструктура, „Виваком България“ ЕАД прилага ценовите условия, определени в действащите Общи условия за достъп до и/или съвместно ползване на пасивна инфраструктура на „Виваком България“ ЕАД по Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура.

В тази връзка и с оглед яснота КРС уточнява, че действащите към съответния момент ценови условия по смисъла на настоящото решение са Общите условия за достъп до и/или съвместно ползване на пасивна инфраструктура на „Виваком България“, по които регулаторът се е произнесъл в цялост с Решение №70 от 24.02.2022 г., потвърдено с Решение

№ 3870/10.06.2022 г. на първоинстанционния съд при обжалване на Решение № 70/2022 г., препотвърдено с Решение № 1637/14.02.2023 г. Върховния административен съд с изключение на частта по т. 15 и т. 16 от Решението на Комисията. Както е посочено и в т. 5.3 от решението до определяне на цени съгласно внесено типово предложение Виваком следва да прилага ценови условия определени в общите му условия посочени по-горе и не може да се позовава на разпоредби на ЗЕСМФИ за промяна на цени включително и условия за достъп от посочените по-горе общи условия. Аналогично за т. 4.3. от решението.

В заключение КРС подчертава, че в случай че ВИВАКОМ има намерение да прехвърли всички или част от активите от мрежата си за абонатен достъп на несвързано с него юридическо лице или да създаде отделно юридическо лице за предоставяне на достъп при равностойни условия на всички предприятия, предоставящи услуги на дребно, включително на своите поделения за продажба на дребно, то има задължение да информира КРС за това три месеца предварително.

Мотиви за разпореденото предварително изпълнение по т. V:

Съгласно чл. 31(l) от Директива (ЕС) 2018/1972, до приключване на обжалването решението на националния регуляторен орган остава в сила, освен ако не са приложени временни мерки в съответствие с националното законодателство. В тази връзка, съображение 77 от преамбула на Директива (ЕС) 2018/1972 пояснява, че временни мерки със супензивен ефект спрямо решенията на национален регуляторен орган следва да бъдат предоставяни единствено в специални случаи за предотвратяване на сериозна и непоправима вреда за страната, поискана тези мерки, и ако балансът на интересите изисква това. В съображение 78 от преамбула на Директива (ЕС) 2018/1972 се посочва, че съществува широко разминаване в начина, по който апелативни органи са прилагали временни мерки за спиране на решенията на националните регуляторни органи, като с цел постигане на по-голяма последователност на подхода следва да се приложи общ стандарт в съответствие със съдебната практика на Общността.

Посоченото в съображения 77-78 от преамбула на Директива (ЕС) 2018/1972 се отнася до хипотезата на чл. 166, ал. 4 във връзка с ал. 2 от АПК, който урежда спиране на предварителното изпълнение, когато то е допуснато по силата на отделен закон. Разпоредбата на чл. 31(l) от Директива (ЕС) 2018/1972 (предишен чл. 4(1) от Директива 2002/21/EO) изисква от държавите-членки да предвидят предварително изпълнение на решенията на националните регуляторни органи по силата на закона, като спирането му бъде допуснато само в специални случаи за предотвратяване на сериозна и непоправима вреда за страната, поискана тези мерки, и ако балансът на интересите изисква това. В този смисъл е и съдебната практика на Върховния административен съд (ВАС), която приема, че чл. 4(l) от Директива 2002/21/EO изисква предварително изпълнение по силата на закона на всички решения на КРС: Определения №№ 12813/2011 г.; 16004/2011 г.; 5759/2013 г.; 5886/2013 г.; 6260/2013 г.; 6673/2013 г.; 6696/2013 г.; 6751/2013 г.; 7550/2013 г.; 8387/2013 г., 8465/2013 г.; 8945/2013 г.; 10644/2014 г. и др.

В случай че КРС не допусне предварително изпълнение на основание чл. 60, ал. 1 от АПК и бъде подадена жалба срещу настоящото решение, оспорването ще има супензивен ефект и автоматично ще спре изпълнението на решението (чл. 166, ал. 1 от АПК). В тази връзка, по силата на чл. 31 от Директива (ЕС) 2018/1972 и чл. 35, ал. 6, т. 2 от ЗЕС, КРС следва да разпореди предварително изпълнение на решението на основание и при условията на чл. 60, ал. 1 от АПК.

При отчитане на гореописаните изисквания за законосъобразност на разпореждането за предварително изпълнение и при отчитане на задължението за КРС по чл. 31(l) от Директива (ЕС) 2018/1972 (предишен чл. 4 (1) от Директива 2002/21/ЕО) във връзка с чл. 288(3) от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС), да направи всичко възможно в рамките на своите правомощия да изпълни задълженията по директивата, КРС счита за необходимо да изследва кои от обстоятелствата по чл. 60, ал. от АПК са налице по отношение на настоящото решение.

Видно от нормата на чл. 60, ал. 1 от АПК в административния акт се включва разпореждане за предварителното му изпълнение, когато това се налага:

- за да се осигури животът или здравето на гражданите;
- да се защитят особено важни държавни интереси;
- да се защитят особено важни обществени интереси; при опасност, че може да бъде осуетено или сериозно затруднено изпълнението на акта;
- при опасност от закъснението на изпълнението да последва значителна или трудно поправима вреда;
- по искане на някоя от страните - в защита на особено важен неин интерес, като в този случай административният орган е задължен да определи гаранция.

С оглед факта, че в чл. 35, ал. 6 от ЗЕС е предвидено допускане на предварително изпълнение при условията на чл. 60, ал. 1 от АПК, съдът прави преценка относно наличието на предпоставките за допускане на предварително изпълнение на акта, мотивирани от КРС. В случай че КРС не докаже наличието на поне едно от изброените обстоятелства по чл. 60, ал. 1 от АПК, съдът отменя разпореждането за предварително изпълнение.

С оглед харектара на административния акт, в конкретния случай е приложимо само едно основание за допускане на предварително изпълнение на решението, а именно необходимост да се защитят особено важни държавни интереси.

Разпореждането се налага, за да се защитят особено важни държавни интереси, които в конкретния случай се изразяват в необходимостта от изпълнение на задължения, произтичащи от правото на ЕС:

КРС счита, че е налице особено важен държавен интерес, който се изразява в необходимостта от изпълнение на задължения, произтичащи от правото на ЕС, което задължава КРС да разпореди предварително изпълнение на своите решения, свързани с имплементирането на Европейската регуляторна рамка.

Съгласно чл. 31(l) от Директива (ЕС) 2018/1972 (предишен чл. 4(l) от Директива 2002/21/ЕО), държавите-членки са длъжни да гарантират, че до приключване на обжалването, решението на националния регуляторен орган остава в сила, освен ако не са приложени временни мерки в съответствие с националното законодателство. С други думи, преценката за особено важните интереси, които следва да бъдат защитени с решенията на Комисията, е направена на ниво ЕС и е закрепена със задължителната разпоредба на Директива (ЕС) 2018/1972.

В по-широк аспект предварителното изпълнение на решенията на КРС гарантира, че ще се постигне една от целите, заложени в чл. 3 от Директива (ЕС) 2018/1972 (предишен чл. 8 от Директива 2002/21/ЕО) — да се допринася за развитието на вътрешния пазар на ЕС. Липсата на предварително изпълнение на решенията на КРС, при положение, че решенията на останалите европейски регулятори имат такова, ще има прекия ефект на парцелиране на вътрешния пазар, поради създаване на различни условия за предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

КРС счита, че е налице особено важен държавен интерес от изпълнение на задълженията на Република България, произтичащи от чл. 288(3) от ДФЕС. Единственият правен механизъм за изпълнение на задължението по 31 (1) от Директива (ЕС) 2018/1972 (предишен чл. 4(l) от Директива 2002/21/EO) е разпореждане на предварително изпълнение на настоящото решение на основание чл. 35, ал. 6, т. 2 от ЗЕС във връзка с чл. 60, ал.1 от АПК.

С оглед всичко гореизложено Комисията счита, че е налице основание по чл. 60, ал. 1 от АПК, което обосновава необходимостта от допускане на предварително изпълнение на настоящото решение.

Разпореждането за допускане на предварително изпълнение подлежи на обжалване в 3 - дневен срок пред Административен съд-София област.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок пред Административен съд – София-област.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Иван Димитров)

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

(Тинка Капитанова)

Директор на дирекция „Правна“:

(Мария Бончева)